

SİRKÜLER 2017/62: Serbest meslek erbabı, işletme hesabı esasına göre defter tutan mükellefler ile basit usule tabi olan mükelleflerin kayıtlarının elektronik ortamda tutulması (Defter-Beyan Sistemi) Konusunda Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği

Maliye Bakanlığı tarafından 17.12.2017 tarihli Resmi Gazetede yayımlanan Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği (Sıra No 486) ile yeni bir uygulama olacak Defter Beyan Sistemi konusunda düzenleme ve açıklamalar yapılmıştır. **Defter Beyan Sistemi** serbest meslek erbabı, işletme hesabı esasına göre defter tutan mükellefler ile basit usule tabi olan mükelleflerin;

- Kayıtlarının elektronik ortamda tutulması,
- Bu mükelleflerden defter tutmak zorunda olanların defterlerinin bu kayıtlardan hareketle elektronik ortamda oluşturulması ve saklanması,
- Vergi beyannamesi, bildirim ve dilekçelerinin elektronik ortamda verilebilmesi,
- Elektronik ortamda belge düzenlenebilmesi,

Amacıyla geliştirilen ve Gelir İdaresi Bilgi işlem sistemi üzerinde kurulan yeni bir uygulamadır.

Defter Beyan Sistemine dahil olan **serbest meslek erbabı** ile **işletme hesabı esasına göre defter tutan mükelleflerin** bu sistemi kullanmasına ilişkin olarak tebliğde yapılan düzenlemeler başlıklar halinde aşağıda özetlenmiştir.

1- Defter Beyan Sistemini Kullanmak Zorunda Olan Mükellefler

- Serbest meslek erbabı,
- İşletme hesabı esasına göre defter tutan mükellefler
- Basit usule tabi olan mükellefler

2- Defter Beyan Sistemi Kullanma Yükümlülüğünün Başladığı Tarih

- Basit usule tabi mükellefler 1/1/2018
- Serbest meslek erbapları (noterler ile noterlik görevini ifa ile mükellef olanlar hariç) 1/1/2018,
- İşletme hesabı esasına göre defter tutan mükellefler ise 1/1/2019 (serbest meslek kazanç defteri yanında işletme hesabı esasına göre defter tutanlar açısından 1/1/2018),

Tarihinden itibaren Sistemi kullanmaya başlayacaklardır.

3- Sistemi Kullanma Başvurusu

Defter-Beyan Sistemini kullanmak zorunda olan mükelleflerin, Sistemi kullanmaya başlayacakları takvim yılından önceki ayın son gününe kadar (bugün dahil) www.defterbeyan.gov.tr adresi üzerinden veya gelir vergisi yönünden bağlı oldukları vergi dairesi aracılığıyla;

- Kendileri veya,
- 340 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ekinde yer alan “Elektronik Beyanname Gönderme Aracılık ve Sorumluluk Sözleşmesi” imzaladıkları meslek mensupları aracılığıyla,

Başvuru yapmaları gerekmektedir.

01.01.2018 tarihinden itibaren sistemi kullanma zorunluluğu başlayan Serbest Meslek Erbabı tarafından **31.01.2018 tarihine kadar** başvuru yapılabilecektir.

Yeni mükellefiyet tesis ettiren mecburiyet kapsamındaki mükellefler, işe başlama bildiriminin verildiği günü izleyen yedinci iş günü mesai saati sonuna kadar,

Vergi Usul Kanunu gereği, ikinci sınıfa geçerek işletme hesabı esasına göre defter tutacak olan mükellefler, söz konusu maddede belirtilen şartların tahakkuk ettiği takvim yılının son gününe (bugün dâhil) kadar,

Benzer şekilde başvuru yapacaklardır.

4- Sisteme Giriş, Kullanıcı Kodu Ve Şifre Temini

Defter-Beyan Sistemine kullanıcı kodu veya Türkiye Cumhuriyeti Kimlik Numarası (TCKN) ve şifre bilgileri kullanılarak www.defterbeyan.gov.tr adresi üzerinden giriş yapılacaktır.

Sisteme giriş sırasında kullanılacak şifre bilgisi, mükellef veya noterden yetkilendirdiği kişi tarafından gelir vergisi yönünden bağlı olunan vergi dairesine yapılacak başvuru ile alınabilecektir.

Tebliğin yürürlüğe girdiği tarihten önce vergi dairelerinden elektronik beyanname gönderebilmek için temin edilen kullanıcı kodu ve şifre bilgisi ile Sisteme giriş yapılabilecektir.

Sistemi kullanacak mükellef, meslek mensubu veya meslek odaları istemeleri halinde, çalışanlarını Sistemin belirli fonksiyonlarını kullanmak üzere Sistem kullanıcısı olarak tanımlayabilecek ve yetkilendirebileceklerdir.

5- Sistem Üzerinden Tutulabilecek Defterler

Defter-Beyan Sistemi üzerinden,

- İşletme defteri,
- Çiftçi işletme defteri,
- Serbest meslek kazanç defteri,
- Amortisman defteri,
- Envanter defteri,
- Damga vergisi defteri,
- Ambar defteri ile bitim işleri defteri,

Elektronik ortamda tutulabilecektir.

Hekimler tarafından protokol defterine, borsa acentaları ile noterler ve noterlik görevini ifa ile mükellef olanlar tarafından ise resmi defterlerine yapılan kayıtlardan bağımsız olarak, mükellefiyete ilişkin olarak yapılan işlemlerin kayıt zamanına yönelik süreler içerisinde Sisteme kaydedilmesi gerekmektedir.

Mükellefler, üzerinden amortisman ayrılan kıymetler ile bunların amortismanlarını, Sistem üzerinden tutacakları envanter defterinde, amortisman defterinde veya amortisman listesinde gösterebilecektir.

İşletme hesap hılasası (özeti), zirai kazanç hesap özeti, serbest meslek hesap hılasası (özeti) ile basit usul hesap özeti yapılan kayıtlardan hareketle Sistem tarafından üretilecektir.

6- Sistem Üzerinden Tutulacak Defterlerin Onayı

Defter-Beyan Sistemi vasıtasıyla elektronik ortamda tutulan defterlerin açılış onayı; Gelir İdaresi Başkanlığı tarafından elektronik olarak yapılacak olup, bu onay Vergi Usul Kanunu Kanun'da öngörülen tasdik hükmündedir.

Defterlere ait oldukları takvim yılının son ayını takip eden dördüncü ayın sonuna kadar Gelir İdaresi Başkanlığı tarafından elektronik ortamda kapanış onayı yapılacaktır.

Defter-Beyan Sistemi üzerinden tutulan defterler, 213 sayılı Kanun kapsamında geçerli kanuni defter olarak kabul edilecektir.

7- Defterlere Kayıt Zamanı

İşlemlerin defterlere kaydı, ait oldukları aya ait katma değer vergisi beyannamesinin verilmesi gereken son gün sonuna kadar yapılabilecektir.

Takvim yılının son ayına ait kayıtlar, takvim yılına ait gelir vergisi beyannamesinin verilmesi gereken son gün saat 23:59'a kadar yapılabilir.

8- Yanlış Kayıtların Düzeltilmesi

Defter ve kayıtlara rakam veya yazıların yanlış girilmesi durumunda, Tebliğde kayıt zamanına ilişkin olarak belirlenen süreler içinde, Sistem üzerinden yanlış kayıt güncellenebilecek veya iptal edilerek doğru kayıt aynı yöntemle tekrar girilebilecektir.

9- Sistem Üzerinden Tutulan Defterlerin Muhafaza Ve İbrazi

Defter-Beyan Sistemi üzerinde tutulan defterlerin, mükelleflerce ayrıca kâğıt ortamında saklanmasına gerek bulunmamaktadır.

Sistem üzerinden defterlerin görüntülenmesi, yazdırılması veya çeşitli dosya formatları ile indirilmesi (kaydedilmesi) mümkün olmakla birlikte, bu şekilde indirilmiş (kaydedilmiş) olan defterlerin hukuki geçerliliği bulunmamaktadır.

Sistem üzerinden tutulan defter ve kayıtların muhafaza yükümlülüğü Gelir İdaresi Başkanlığına aittir. Başkanlık mükellef, meslek mensubu ya da meslek odası tarafından girilen kayıtları ve bu kayıtlardan hareketle oluşan defterleri elektronik ortamda muhafaza edecek ve mükelleflerin kullanımına hazır halde bulunduracaktır.

10- Sistem Üzerinden Elektronik Belge Düzenlenmesi

Defter beyan sistemini kullanan mükelleflerin Vergi Usul Kanunu kapsamında düzenlenme zorunluluğu bulunan;

- Fatura ve fatura yerine geçen vesikalar,
- Serbest meslek makbuzu,
- Müstahsil makbuzu,
- Gider pusulası,

- Sevk irsaliyesi,
- Benzer diğer vesikalar,

Özel mevzuatlarında yer alan düzenlemelere uygun olarak, Defter-Beyan Sistemi üzerinden veya bu Sistem vasıtasıyla elektronik ortamda düzenlenebilecektir. Bu bir zorunluluk olmayıp mükellefler ihtiyari olarak bu imkandan yararlanabileceklerdir.

11- Sistemi Kullanma Yetkisi

Defter-Beyan Sistemi üzerinden defter tutma, beyanname ve bildirim gönderebilme işlemleri,

- Kendisine elektronik beyanname gönderebilmek için kullanıcı kodu, parola ve şifre verilenlerin kendileri veya meslek mensupları tarafından,
- Diğerleri için meslek mensupları tarafından,

Yapılabilecektir.

Defter-Beyan Sistemini meslek mensubu veya meslek odası aracılığıyla kullanan mükellefler de Sistemi, herhangi bir işlem yapmadan bilgilenme amacıyla görüntüleme yapmak suretiyle kullanabileceklerdir.

12- Sistemin Kullanımına İlişkin Standartlar, Kurallar, Usuller Ve Bunlarda Yapılacak Değişiklikler

Sistem üzerinden işlem ve kayıt yapılması, defter oluşturulması, kaydedilmesi, muhafazası ve ibrazı, beyanname, bildirim ve dilekçe hazırlanması ve gönderilmesi, elektronik belge düzenlenmesi ile diğer kullanım şekillerine ilişkin standartlar, kurallar, usuller ve bunlarda yapılacak değişiklikler ile kılavuzlar www.defterbeyan.gov.tr adresi üzerinden duyurularak yayımlanacaktır.